

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ტყის
მონაცემების გამოყენება ბიომასისა და ნახშირბადის შთანთქმის შესაფასებლად
ჩვეულებრივი ფიჭვის (*Pinus sylvestris*) და კავკასიური მუხის (*Quercus macranthera*)
კორომებში საქართველოს მაშტაბით.

ნოდარი, ხუჯაძე

ელ-ფოსტა: nodari.khujadze2014@ens.tsu.edu.ge
სადოქტორო პროგრამა “გამოყენებითი ეკოლოგია”
ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ი. ჭავჭავაძის გამზირი 3, თბილისი, 0179, საქართველო

ანოტაცია

კვლევა მიზნად ისახავს საქართველოს მთიან ტყეებში ბიომასისა და ნახშირბადის შთანთქმის პოტენციალის შეფასებას ეროვნული ტყის ინვენტარიზაციის (NFI, 2020–2021) და ახალციხის რეგიონში ჩატარებული საველე კვლევების მონაცემების კომბინირებული გამოყენებით. კვლევის ობიექტს წარმოადგენს ორი დომინანტური ტყის სახეობა — ჩვეულებრივი ფიჭვი (*Pinus sylvestris* var. *hamata*) და კავკასიური მუხა (*Quercus macranthera*).

ანალიზი ფოკუსირებულია ზღვის დონიდან 1400–1850 მ სიმაღლეზე, აღმოსავლეთის ექსპოზიციის მქონე ეკოლოგიურად შედარებად ტერიტორიებზე. NFI მონაცემების საფუძველზე შეფასდა რეგიონული მზარდი მარაგის მოცულობები, ხოლო საველე სამუშაოებით მიღებული ხის მშრალი სიმკვრივის მნიშვნელობები გამოყენებული იქნა მიწისზედა ბიომასისა და ნახშირბადის მარაგების გამოსათვლელად IPCC-ის სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად.

შედეგები აჩვენებს, რომ *Pinus sylvestris* var. *hamata* გამოირჩევა უფრო მაღალი ბიომასისა და ნახშირბადის მარაგით მისი ფართო გეოგრაფიული გავრცელების გამო, მაშინ როცა *Quercus macranthera* მნიშვნელოვან ნახშირბადის რეზერვუარს ქმნის ლოკალიზებულ, მაღალმთიან რეგიონებში. კვლევა ადასტურებს, რომ ეროვნული ტყის ინვენტარიზაციის მონაცემების ინტეგრაცია ადგილობრივ საველე გაზომვებთან წარმოადგენს სანდო და პრაქტიკულ მიდგომას რეგიონული ტყის ნახშირბადის შეფასებისთვის და ქმნის საფუძველს მომავალი დეტალური ნაკვეთებზე დაფუძნებული კვლევებისთვის.